

1 *L'InvLC* n'aplega testimonis de 1324, 1389, 1390, i un altre de no ben clar d'una variant *lista* en la mateixa data (que fóra útil comprovar millor amb vistes a l'aranès *alistà*). *AlcM* en cita dos exemples de Lull i un d'Ausiàs. Estava en ús especialment en el llenguatge comercial: «li dix que el li dava *lesta* --- que de 50 draps agués un mercader per ell qui li'n triàs 24 dels mil<1>6s ---», doc. alguerès de 1442 (*BABL* XIX, 187); en l'*InvLC* «pagaran --- a *lesta* del vintener ---», a. 1340, i la locució adjectiva (paralela a l'estudiat *bestiar de lesta*): «lane sutze bone e de *lesta*» l'any 1330. — 2 El fet és que s'usà més llarg temps com a terme de reclutament militar: «regonexent les muralles, y dels mosqueters que estavan en elles ne prenian y *lestavan* los millors y los y embiavan» en la guerra dels Segadors (Bna., 1641, *BABL* VIII, 11); i ja el 1396: «e hagué deu hòmens, e més e *lestà*, de la vila ab lus armes» (Segarra, *BABL* VIII, 11). — 3 Fins a l'extrem O. de Cerdanya: «es *lestàn* mal dia» ens prevenien a Cava (1929) un dia de neu quan provàvem una ascensió per les canals del Cadí; i fins a l'extrem Nord: *lestàban* deia el pastor de Conat; i en el Capcir, on sona amb *è* tancada fins en posició pretònica: *lestà* 'escollir', tant a Formiguera com als Angles (1960). — 4 A cada pas a les obres de Saisset: «Tenia, des de temps, ganes / --- / d'un nodrisser; / en fi, un dia me vai dire: / per t'ho poguer millor *lestar*, / vés a la vila t'ho comprar, / que demà se trapa la fira», «aqueixa veu que li fa perdre el cap / ix del corn d'una botigueta / en on vènen vetes i fil: / ja pensen bé que la nineta, / quan tindrà de fer calca empleta, / se *lestarà* aqueixa, hasta n'hi agués mil!» (*Catal. d. R.*, 135; *Perpiny.*, 71). — 5 No estan d'acord els intèrprets, veg. *PSW* I, 342, Chabaneau, Stimming, d'altra banda Rayn. IV, 41, Mann (*Dass Partic. Präter. im Altprov.*, *Ausg. u. Abhdln.* XLII, pp. 12 i 78); en tot cas, no es comprèn com, essent derivat de *elire* 'triari', que tots hi estan d'acord, això podia venir a significar «l'annonce». — 6 A Vallclara, en efecte, ho diuen així: « que és bo per fer-ne una arcada / que n'és tort y geperut: - gran falta li han trobada; / nantres sí que en tenim un, - una peça ben *lestadada* ---», MilàF (*Romillo.*, 356.4); Reig i Vilardell, *Monogr. Muni. de Cat.*, s.v. *Albi*. — 7 Balencie tradueix «il doit aussi (avoir) droit au lit lorsqu'il va à Boô», però *lieyst* no pot fonèticament correspondre a LECTUM 'llit, jaç', per tant sembla que *lieist* es refereix a l'opció que se li ha de donar (llegir també *que-n deu* no pas *que-u deu*).

LLISTA CORRELATIVA DE DERIVATS I COMPOSTOS: *bestiar de lista*, *bestiar de lesta*, *lesta*, *lesta*, *lestar*, *llegidora*, *llegidora*, *llegent*, *llegint*, *llegant*, *llegible*, *illegible*, *inllegible*, *llegida*, *llegidor*, *llegivol*, *llegiguera*, *llegimenta*, *llegit*, *lector*, *lectoral*, *lectorat*, *lectoria*, *lectura*, *lectiu*, *llegenda*, *llegendari*, *llegendar*, *llegendar*, *llegendar*, *llegendar*, *llegendar*, *legió*, *legionari*, *llició*, *allicionar*, *allicionador*, *allicionament*, *llicionari*, *leccionari*, *leccioner*, *diligent*,

*diligentment*, *diligència*, *diligenciar*, *diligencier*, *dilecte*, *dilectíssim*, *dilecció*, *predilecte*, *predilecció*, *elegir*, *elet*, *elegible*, *elegibilitat*, *elector*, *elegedor*, *electora*, *electoral*, *electorat*, *electorer*, *electiu*, *electivitat*, *elegant*, *elecció*, *electuari*, *lletovari*, *negligir*, *negligent*, *negligència*, *negligible*, *negligé*, *rellegir*, *selecte*, *selecció*, *selecta*, *seleccionista*, *seleccionar*, *seleccionador*, *selectiu*, *lèxic*, *lexical*, *lexicografia*, *lexicògraf*, *lexicogràfic*, *lexicologia*, *lexicòleg*, *lexicològic*, *lexicomètric*, *lexicomètric*, *eclèctic*, *eclècticisme*, *ègloga*, *ècloga*, *eclògic*.

Llegislació, -lador, V. leg- (LLEI) Llegitim, llegítima, llegítimar, V. llei Llego, V. llegua Llegó, V. lligó Llegodissa, V. lloc Llegona, V. lligona

LLEGUA, del ll. tardà LEUGA id., d'origen cèltic. □ 1.ª doc.: *leuga*, fi S. XIII.

«Tots los peys --- vengueren denant lo agró --- que-ls donàs concell. — No hi ha altre concell — dix lo agró —, mas u --- que jo us aport tots, de un en un, en un stany qui és prés de ací una *leuga*: --- ha moltes canyes --- per què, los pescadors no-us hi poran donar dampnatge»; «un savi mestre en filosoffia ha stat mon senyor longament: aquell és anat prés d'essí una *leuga* star --- per la amor que jo he a mon senyor, com me depertesc d'ell, són molt irat», Lull (*Merav.*, *NCl.* II, 112, 39).

Amb el diftong, és forma molt general a tota l'E. Mitjana. «Anaren-se-n per tota la ribera, aytant com és lo castell de Copliura, entró a Blanes, qui és prop de Barcelona 8 *leugues* e hanc no trobaren ---», Desclot (*Cròn.*, *NCl.* v, 39.1, § 154): sembla, doncs, que compta la llegua com uns 8 km.; de nou, *leuga* IV, 156.16, *mija leuga* v, 79.23 (§ 159); «Ostabric, qui és prop de Gerona cinc *leugues*», «St. Celoni, a 7 *leugas* de Bna.», «mige *leuga*», «fugiren bé mige *leuga*, que hanc no guardaren qui-ls encalssava» (id. v, 56.25, 128.4, 129.18; IV, 156.16); només en el títol d'un capítol hi veig «a huyt *legües* prop de Barcelona» (v, 38.5), però això deu venir d'un copista posterior.

En la *Cròn.* del Cerimoniós: «vengren --- per part de l'alt En Jacme de Mallorques, qui era a Sent Vicent a dues *legues* de Bna.» (185.4, p. 223); «entorn Càller --- prop lo dit Castell a *mija legua*», v, 27.11, p. 309; Pagès, editor que tan sovint dóna lliçons dolentes, i Bof. porta *leuga* en el segon passatge. «D'allí on ell partí havia dues *leugues* tro là hon devia anar», *Senescal d'Egipte* (*NCl.* XLVIII, 150); «ab especials condescs / a menar lo cap e-ls labis / cascuna d'elles aprèn / davant lo mirall en casa, / davant lo qual estaran / espay d'anar una *leuga* / ---», Eiximenis, *Dones* (prosificació III, v. 54, *EntreDL* I, 180). En documents rossellonesos segueix així fins tard: *leuges* 1443, «a una *lleuga* de la ralla de aquest Comtat» 1591, *lleuga* 1587, *lleuga* 1598, *lleuga* (bis) 1631 (RLR XLIX, 289; LV, 90; LVII, 479; LX, 71; LXII, 302). *Legua* només el 1440 (RLR XLIX, 282), *llegua* 1607 (LXII, 288); «He caminades en sus de sis *leugues*», *Decam.* IX, § 6, 534.18f.

Busa-N. (1507): «*legua*: 4 milia passuum; *legua*